

Τὰ εἰς ΥΡΩ βαρύτονα· πορφύρω· πλήν τοῦ φθείρω, πείρω, τείρω, ἀγείρω, οἰκτείρω, ἐγείρω, σπείρω, διὰ τῆς ΕΙ.

Ω.

Τὰ εἰς ΩΓΩ, ΩΖΩ, ΩΘΩ, ΩΣΚΩ, ΩΣΣΩ· τρώγω, σώζω, κ.τ.λ.. πλήν τῶν γινομένων ἀπὸ παραλήγοντα Ο· ὡς, μογῶ, ἐκ τοῦ μόγος· καὶ πλήν τοῦ ἀρμόζω, ὄζω, δεσπόζω, ὄθω, βόσκω.

Ὅσα περισπώμενα γίνονται ἀπὸ βαρύτονα παραλήγοντα Ε· νωμῶ, στρωφῶ, τρωπῶ, ἀπὸ τὰ νέμω, στρέφω, τρέπω.

ΑΙ.

Τὰ εἰς ΑΙΝΩ καὶ ΑΙΡΩ· ὑφαίνω, χαίρω· πλήν τῶν ἐχόντων ῥηματικὸν ὄνομα παραλήγον Ο ἢ Ε· ὡς, σθένω, σθένος· δέρω, δορά· περῶ, πόρος· καὶ πλήν τοῦ ἔρρω, ἔρω, διὰ τοῦ Ε.

ΕΙ.

Τὰ εἰς ΕΙΩ ἐφετικά βαρύτονα· γελασεῖω· τὰ δὲ περισπώμενα, διὰ τοῦ Ι, μαθητιῶ· πλήν τοῦ βασιλειῶ, διὰ τῆς ΕΙ.

Τὰ εἰς ΕΙΑΩ βαρύτονα· ἐρείδω· πλήν τοῦ ἦδω, κήδω, μήδω, διὰ τοῦ Η.

Ὅσα ἔχουσι ῥηματικὸν παραλήγον ΟΙ ἢ ΟΥ· ἀμοιβή, ἀμείβω· στοιβή, στείβω· λοιβή, λείβω· κουρά, κείρω· καὶ τὰ εἰς ΕΙΝΩ καὶ ΕΙΡΩ, τῶν ὁποίων ὁ μέλλων παραλήγει Ε, ὡς, κτενῶ, κτείνω· φθερῶ, φθείρω· ἀγερῶ, ἀγείρω· σπερῶ, σπείρω.

ἘΠΙΡ'ΡΗΜΑΤΑ.

Τὰ εἰς Ε ἢ ΕΣ γράφονται διὰ τοῦ Ε· ποτὲ, διαμπερές· πλήν τοῦ πάλαι, βαβαί, παπαί, ναί, ἀτταταί, οὔαί, διὰ τῆς ΑΙ.

Τὰ εἰς ΗΝ διὰ τοῦ Η· πρώην, συλλήβδην· πλήν τοῦ πρίν, πάλιν, κατόπιν, διὰ τοῦ Ι· καὶ νῦν, διὰ τοῦ Υ.

Τὰ εἰς ΙΣ διὰ τοῦ Ι· οἷς· πλήν τοῦ ἐξῆς, ἐξαίφνης, ἐξαπίνης, ἐπίσης, ἔμπης, διὰ τοῦ Η.

Τὰ εἰς ΣΤΙ διὰ τοῦ Ι· νεωστί.

Τὰ εἰς ΕΙ καθαρὸν, ἢ συλλαβιζόμενον μὲ τὸ Θ, Λ, Μ, Ξ, Χ, ἢ Ψ, καὶ δεχόμενα τὸν τόνον εἰς τὴν λήγουσαν, γράφονται διὰ τῆς ΕΙ, αὐτοβοεῖ, ἀμοχθεῖ, ἀσυλεῖ, πανδημεῖ, αὐτολεξεῖ, ἀμαχει, αὐτοψεῖ. Ὅταν δὲ τὸ ΕΙ συλλαβίζεται μὲ ἄλλο σύμφωνον παρὰ τὰ εἰρημένα, γράφονται ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ τοῦ Ι, αὐτοχειρῖ, ἀκριτί.

Τὰ εἰς ΟΝ διὰ τοῦ Ο· πλὴν τοῦ ἐμποδῶν διὰ τοῦ Ω.

Τὰ εἰς ΩΣ διὰ τοῦ Ω· πλὴν τοῦ πάρος, τῆμος, ἦμος, ἐναγχος, ἐντός, ἐκτός, διὰ τοῦ Ο.

Τὰ εἰς Ω διὰ τοῦ Ω· πλὴν τοῦ ἄπο, δεῦρο.

Τὰ εἰς ΙΚΑ καὶ ΙΟΝ διὰ τοῦ Ι.

Τὰ ἐπιρρήματα φυλάττουσι τὴν παραλήγουσαν καὶ ὡς ἐπιτοπλεῖστον τὴν λήγουσαν τῶν λέξεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας παράγονται ἄνω, ἄνωθεν· οἶκος, οἶκοθεν· πλὴν τοῦ ἐτέρωθεν, ἀμφοτέρωθεν, ἐκατέρωθεν (1).

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Ν Ι Β'.

Περὶ διαλέκτων.

Ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα, ὡς καὶ πᾶσα νεωτέρα, δὲν ἐλαλεῖτο εἰς τοὺς ἀρχαίους χρόνους κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ σχεδὸν ἕκαστος τόπος εἶχε τοὺς διαλεκτικούς ιδιωτισμούς του εἰς τὴν χρῆσιν ἰδιαιτέρων τινῶν γραμμάτων καὶ λέξεων, εἰς σχηματισμούς λέξεων, εἰς προφοράς, καὶ εἰς φράσεις. Ἐσυνείθιζον δὲ οἱ Ἕλληνες νὰ ἐκφράζωσι τοὺς ιδιωτισμούς των καὶ γράφοντες· διότι ἔγραφον, καθὼς ἐλάλουν· ἐὰν, παραδείγμα-

(1) Τὰ εἰς ΘΕΝ ἐπιρρήματα ἰσοδυναμοῦσι μὲ γενικὴν ἔχουσαν πρὸ ἑαυτῆς τὴν ἐξ πρόθεσιν· ὅθεν φαίνεται, ὅτι τὰ παραλήγοντα Ο γίνονται ἀπὸ γενικὴν ἐνικήν λήγουσαν εἰς ΟΣ, ἢ ΟΙ· καὶ ὅταν λήγη εἰς ΟΥ, γίνεται ἀποβολὴ τοῦ Υ· οὔτω, οἶκοθεν, οὐρανόθεν, πάντοθεν, κ. τ. λ.· τὰ δὲ παραλήγοντα Ω, γίνονται ἀπὸ γενικὴν πληθυντικὴν, τῆς ὁποίας φυλάττουσι τὴν λήγουσαν· ὅθεν, ἀμφοτέρωθεν, κ. τ. λ.

τος χάριν, οἱ Δωριεῖς ἐπρόφερον τὴν οὐ διαφόρως παρὰ τοὺς λοι-
ποὺς Ἕλληνας, παρέσταινον τὴν διαφορὰν καὶ εἰς τὸ γράφειν, ὡς
δοῦλος, ἀντί δοῦλος.

Ἐκ τούτων τὰς διαλέκτους τέσσαρες εἶναι αἱ κυριώτεραι, ἡ
Αἰολική, ἡ Δωρική, ἡ Ἰωνική, ἡ Ἀττική. Αἱ τέσσαρες ὅμως αὗται
διάλεκτοι δὲν ἦσαν ἐξ ἀρχῆς διακεκριμέναι ἀπ' ἀλλήλων μὲ χω-
ριστοὺς ἰδιωτισμούς· δὲν ἦσαν τὴν ἀρχὴν παρὰ δύο διάλεκτοι, ἡ
Αἰολική, τῆς ὁποίας ἡ Δωρική ἦτο κλάδος, ὕστερον δὲ κατεστάθη
χωριστὴ διάλεκτος, καὶ ἡ Ἰωνική, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προῆλθεν ἡ Ἀτ-
τική. Ἀφοῦ δὲ οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐχωρίσθησαν, οὗτοι συμ-
μιγνύμενοι μὲ λαοὺς ὄχι Ἴωνας, ἔλαβον εἰς πολλὰ ἰδιαίτερον χα-
ρακτῆρα λόγου.

Ἐκάστη τῶν διαλέκτων τούτων, κατὰ τοὺς διαφόρους τόπους,
ἐνθα ἦτον εἰς χρῆσιν, ἔλαβε καὶ διαφορὰς, αἵτινες ἐλέγοντο διὰ λε-
κτοὶ τοπικαί. Εἰς τὴν Ἰωνικὴν, παραδείγματος χάριν, ἤρι-
θμοῦντο τέσσαρες ἰδιαίτεροι διάλεκτοι. Σπαρτιαῖται, Μεσσήνιοι,
Ἀργεῖοι, Κρήτες, Συρακούσιοι, Ταραντῖνοι, ἐλάλουν μὲν πάντες
τὴν Δωρικὴν, ἕκαστος ὅμως τούτων τῶν λαῶν εἶχε τινὰς διαφορὰς.
Ἐκάστη ὁμοίως τῶν κυρίων διαλέκτων ἐπάθαινε μὲ τὸν καιρὸν
ἀλλοιώσεις τινὰς καὶ τροποποιήσεις εἰς τὸν γενικὸν αὐτῆς χαρα-
κτῆρα, καθ' ὅσον ἐπροχώρει εἰς τὸ τελειότερον διὰ τῶν συγγραφέων,
ἢ καθ' ὅσον οἱ λαλοῦντες αὐτὴν συνεμιγνύοντο μὲ ἄλλους.

Ἡ Αἰολικὴ διάλεκτος ἐπεκράτησεν εἰς τὰ ἀρκτικά μέρη τοῦ
Γοθμοῦ, πλὴν τῶν Μεγάρων, τῆς Ἀττικῆς, καὶ τῆς Δωρίδος· εἰς
τὰς Αἰολικὰς ἔτι ἀποικίας τῆς μικρᾶς Ἀσίας, καὶ εἰς ἀρκτικάς
τινὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. Ἐκαλλιέργησαν δὲ αὐτὴν
μάλιστα οἱ Λυρικοὶ ποιηταί, εἰς μὲν τὴν Λέσβον, Ἀλκαῖος καὶ
Σαπφώ, εἰς δὲ τὴν Βοιωτίαν ἢ Κορίννη. Ἡ διάλεκτος αὕτη ἐφύ-
λαξε τὰ πλείοτερα ἔχνη τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς· ὅθεν καὶ ἡ Λατι-
νικὴ μὲ ταύτην μᾶλλον συμπίπτει παρὰ μὲ τὰς ἄλλας Ἑλληνικὰς
διαλέκτους. Διαφέρει δὲ ἀπὸ τὴν Δωρικὴν κατὰ μικρὰς τινὰς δια-
φορὰς, ἐκ τῶν ὁποίων τινὲς ἀναφέρονται κατωτέρω· μάλιστα κατὰ
τὸ πνεῦμα τὸ πρὸ τῶν λέξεων τῶν ἀπὸ φωνήεντος ἀρχομένων, τὸ

ὁποῖον λέγεται Αἰολικὸν Δίγαμμα. Οἱ γραμματικοὶ ἐσημείωσαν τρεῖς κυρίας διαφορὰς τῆς διαλέκτου ταύτης, ὅμως δὲν δύνανται νὰ ἐπιβεβαιωθῶσιν. Ὁ Ἀλκαῖος θεωρεῖται ὡς τὸ πρωτότυπον αὐτῆς.

Ἡ Δωρική, ὡς γλῶσσα ἀνθρώπων ὡς ἐπιτοκλειστόν ὄρεινῶν, ἐξ ἀρχῆς ἦτο σκληρὰ, βαρεῖα, καὶ πλατεῖα, μάλιστα διὰ τὴν συχνὴν χρῆσιν τοῦ α ἀντὶ τοῦ η καὶ ω, ὡς, ἀ λάθ α, τᾶν κορᾶν, ἀντὶ ἢ λήθη, τῶν κορῶν καὶ διὰ τὴν χρῆσιν δύο συμφώνων, ὅπου οἱ ἄλλοι Ἕλληνες μετεχειρίζοντο τὰ διπλᾶ, σδ, παραδείγματος χάριν, ἀντὶ ζ, ὡς μελίσδεταί, κ. τ. λ. Ἐλαλεῖτο δὲ εἰς τὴν Πελοπόννησον, εἰς τὴν Δωρικὴν Τετράπολιν, εἰς τὰς Δωρικὰς ἀποικίας τῆς Κάτω Ἰταλίας (Τάραντα παραδείγματος χάριν), εἰς τὴν Σικελίαν, (Συρακούσας, Ἀκράγαντα), καὶ εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν· οἱ Μεσσήνιοι ὅμως ἐλάλουν αὐτὴν εἰς τὴν πλέον μεγάλην τῆς καθαρότητα. Οἱ γραμματικοὶ σημειοῦσι δύο ἐποχὰς αὐτῆς, κατὰ τὰς ὁποίας τὴν διαιροῦσιν εἰς ἀρχαίαν καὶ νεωτέραν Δωρικὴν. Οἱ κορυφαῖοι συγγραφεῖς εἰς τὴν ἀρχαίαν ἦσαν ὁ κωμικὸς Ἐπίχαρμος, καὶ ὁ Μιμογράφος Σώφρων· εἰς δὲ τὴν νεωτέραν, ἣτις ἐπλησίαζε μᾶλλον εἰς τὴν Ἰωνικὴν, ὁ Θεόκριτος. Σιμῶν τούτων, οἱ πρῶτοι Πυθαγόρειοι φιλόσοφοι συνέγραψαν Δωριστὶ, ἀπὸ τὰ συγγράμματα τῶν ὁποίων σώζονται τεμάχια· ὁ Τιμαῖος, παραδείγματος χάριν, ὁ Ἀρχύτας, ὅστις θεωρεῖται ὡς τὸ ἀρχέτυπον τῆς διαλέκτου ταύτης, καὶ ὁ Ἀρχιμήδης, ὁ Πίνδαρος, ὁ Σπησίχορος, ὁ Σιμωνίδης, ὁ Βακχυλίδης, μεταχειρίζονται ἐν γένει τὴν Δωρικὴν διάλεκτον, συγκερασμένην. Ὅμως μὲ ἀνάμιξιν τινὰ τῶν ἄλλων, καὶ τῆς κοινῆς. Πολλὰ παραδείγματα τῆς διαλέκτου τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Μεγαρέων ἀπαντῶνται εἰς τὸν Ἀριστοφάνην. Ἡ Δωρικὴ διάλεκτος εὕρισκεται προσέτι εἰς θεσπίσματα καὶ συνθήκας ἀναφερομένας ἀπὸ ἱστορικοῦς καὶ ῥήτορας, καὶ εἰς ἐπιγραφάς.

Ἡ Ἰωνικὴ ἦτον ἡ γλυκυτέρα τῶν διαλέκτων διὰ τὴν συχνὴν ἀνάμιξιν τῶν φωνηέντων καὶ τὴν ἀπουσίαν τῶν δασέων συμφώνων. Αὕτη ἐλαλεῖτο ἐξαιρέτως εἰς τὰς ἀποικίας τῆς μικρᾶς Ἀσίας, καὶ εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους. Διηρεῖτο δὲ εἰς ἀρχαίαν καὶ

νεωτέραν. Εἰς τὴν πρώτην συνέγραψαν Ὅμηρος καὶ Ἡρόδοτος· καὶ κατ' ἀρχὰς ὀλίγον, ἢ οὐδόλως διέφερον ἀπὸ τὴν Ἀρχαίαν Ἀττικὴν. Ἡ δὲ νεωτέρα Ἰωνικὴ ἐμορφώθη, ὅτε οἱ Ἴωνες ἤρχισαν νὰ ἐπιμιγνύωνται διὰ τοῦ ἐμπορίου μὲ ἄλλους λαοὺς, καὶ νὰ ἐκπέμπωσιν ἀποικίας. Οἱ συγγράψαντες εἰς ταύτην ἦσαν Ἀνακρέων, Ἡρόδοτος, καὶ Ἱπποκράτης.

Ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος ἔπαθε τρεῖς μεταβολάς. Ἡ ἀρχαία Ἀττικὴ σχεδὸν δὲν εἶχε διαφορὰν ἀπὸ τὴν Ἰωνικὴν, διότι οἱ Ἴωνες εἶχον κατοικήσειν τὴν Ἀττικὴν. Καὶ εἰς τὸν Ὅμηρον οἱ Ἀττικοὶ ἐλέγοντο ἀκόμη Ἴάονες· ὅθεν εὐρίσκομεν εἰς τὸν ποιητὴν τοῦτον πολλοὺς σχηματισμοὺς λέξεων, οἵτινες ἦσαν ἴδιοι τῶν Ἀττικῶν. Εἰς τὴν διάλεκτον ταύτην ἔγραψεν ὁ Σόλων τοὺς νόμους του. Μὲ τὴν γειτνίασιν τῆς ἀρχαίας Αἰολικῆς καὶ Δωρικῆς εἰς τὴν Βοιωτίαν καὶ εἰς τὰ Μέγαρα, καὶ μὲ τὴν συχνὴν ἐπιμιξίαν τῶν Δωριέων εἰς τὴν Πελοπόννησον, καὶ ἄλλων Ἑλλήνων καὶ ξένων ἐθνῶν, ἡ Ἀττικὴ ἀνεμίχθη βαθμηδὸν μὲ λέξεις, αἵτινες δὲν ἦσαν Ἰωνικαί, καὶ ἐχώρισθη ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τὴν Ἰωνικὴν, καὶ κατὰ ἄλλα πολλὰ, μάλιστα δὲ κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ μακροῦ α, ὅπου οἱ Ἴωνες μετεχειρίζοντο τὸ η κατόπιν φωνήεντος, ἢ τοῦ ρ· κατὰ τὴν ἀποφυγὴν τῆς συγκρούσεως τῶν πολλῶν φωνηέντων εἰς δύο διαφόρους λέξεις, συναιροῦσα αὐτὰ εἰς δίφθογγον, ἢ εἰς μακρὸν φωνῆεν· κατὰ τὴν προτίμησιν τῶν ἐασέων συμφώνων, ἐνῶ οἱ Ἴωνες μετεχειρίζοντο τὰ ψιλὰ κ. τ. λ. Οὕτω λοιπὸν ἐγεννήθη ἡ μέση Ἀττικὴ, εἰς τὴν ὁποίαν πρῶτος συνέγραψε Γοργίας ὁ Λεοντῖνος. Οἱ συγγράψαντες εἰς ταύτην τὴν διάλεκτον εἶναι ὁ Θουκυδίδης, οἱ Τραγικοὶ, ὁ Ἀριστοφάνης, καὶ ἄλλοι. Ἡ δὲ νεωτέρα Ἀττικὴ ἀρχεταὶ ἀπὸ τοῦ Δημοσθένους καὶ Αἰσχίνου, ἀν καὶ ἔχωσι πολλοὺς ἰδιωτισμοὺς αὐτῆς, Πλάτων, Ξενοφῶν, Ἀριστοφάνης, Λυσίας καὶ Ἰσοκράτης. Διαφέρει δὲ ἀπὸ τὰς προειρημένας ἐξαιρέτως εἰς τὴν προτίμησιν τῶν γλυκυτέρων σχηματισμῶν, μεταχειριζομένη, παραδείγματος χάριν, τὸν ἀόρ. ε', συλλεγεῖς, ἀπαλλαγεῖς, ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου Ἀττικοῦ καὶ Ἰωνικοῦ συλλεχθεῖς, ἀπαλλαχθεῖς· τὸ διπλοῦν ῥῥ ἀντὶ τοῦ παλαιοῦ ρσ, τὸ ὁποῖον ἡ ἀρχαία Ἀττικὴ εἶχε κοινὸν μὲ τὴν

Ἰωνικήν, Δωρικήν, καὶ Αἰολικήν· τὸ διπλοῦν τε ἀντὶ τοῦ συριγματικοῦ σσ. Ἐλεγον ἀκόμη πλεόμων, γναφεύς, ἀντὶ πνεύμων, κναφεύς· σὺν ἀντὶ τῆς παλαιᾶς ξύν.

Εὐκόλως βλέπει τις, ὅτι, πότε ἔγειναν αἱ μεταβολαὶ αὗται ἐκάστης διαλέκτου, δὲν εἶναι δυνατόν ἀκριβῶς νὰ προσδιορισθῇ εἰσήχθησαν βαθμηδόν, καὶ μάλιστα ἀπὸ τὸ παράδειγμα τῶν ἐπισημοτέρων συγγραφέων, ῥητόρων, κ. τ. λ., καθὼς ὁ Περικλῆς λέγεται, ὅτι εἰσῆξε τὴν χρῆσιν τῶν τε ἀντὶ τῶν σσ. Αὗται ἀκόμη αἱ τέσσαρες πρῶτισται διαλέκτοι προϊόντος τοῦ χρόνου ἀπεμακρύνθησαν ἀπ' ἀλλήλων τοσοῦτον, ὥστε αἱ διαφοραὶ αὐτῶν ἠδύνατο νὰ σημειωθῶσι, καθὼς τῶντι ἔγεινεν ἀπὸ τοὺς Γραμματικούς. Εἰς τοὺς ἀρχαίους ὁμῶς χρόνους διέφερον ἀπ' ἀλλήλων πολὺ ὀλιγώτερον. Εἰς τὸν Ὅμηρον καὶ Ἡσίοδον ἀπαντῶνται σχηματισμοὶ λέξεων καὶ φράσεων, οἱ ὁποῖοι θεωροῦνται ἀπὸ τοὺς Γραμματικούς ὡς Αἰολικοί, Δωρικοί, Ἀττικοί, ἢ ἀπλῶς, ὡς ἰδιώματα τοπικῆς τινὸς διαλέκτου. Δυσκόλως ὁμῶς πρέπει νὰ ᾔσαν τοιοῦτοι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκείνων τῶν ποιητῶν, οἵτινες δὲν ἤθελον συγχωρήσειν εἰς ἑαυτοὺς τοιοῦτον μίγμα, ὡς οὐδὲ τῶν ποιητῶν τοῦ καιροῦ τούτου δὲν ἤθελε περιορισθῆν οὐδεὶς εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς διαλέκτους τοῦ τόπου του. Εἶναι λοιπὸν πιθανώτερον, ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Ὁμήρου ἦτο καθ' ὅλα ἡ γλῶσσα τῶν Ἰώνων τοῦ καιροῦ του, ἀν καὶ ἀπὸ τὴν λεπτὴν αὐτοῦ αἴσθησιν εἰς τὸν ἤχον καὶ εἰς τὴν ἀρμονίαν, καὶ ἀπὸ τὴν ἐπεξεσμένην, καὶ πλουσίαν παράστασιν εἰς φράσεις καὶ σχήματα, δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἔκλεγε πᾶν ὅ,τι ἐφαίνετο εἰς αὐτὸν πλέον ἀρμονικόν, καὶ ἦτο παραδεδογμένον εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν πλέον πεπαιδευμένων μεταξὺ τῶν ὁμογενῶν αὐτοῦ. Οἱ Ὀμηρικοὶ οὗτοι σχηματισμοὶ τῶν λέξεων δὲν ἔμειναν ὅλοι εἰς τὴν Ἰωνικὴν διάλεκτον, ἀλλὰ τινὲς ἐξ αὐτῶν ἐφυλάττοντο μόνον εἰς τὴν Αἰολοδωρικήν· καὶ ἐκ τούτων τινὲς μόνον εἰς ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν φυλὴν, μεταξὺ τῶν Κρητῶν, τῶν Ταραντίνων, κ. τ. λ. ἄλλοι δὲ πάλιν μόνον εἰς τὴν Ἀττικὴν. Οἱ γραμματικοὶ ὁμιλοῦντες περὶ Ὁμήρου, ὀνομάζουσι τὸ μὲν

Ἀττικόν, τὸ δὲ Αἰολικόν, Δωρικόν, Κρητικόν, κ. τ. λ., τὸ ὁποῖον εἶχε κατασταθῆναι τοιοῦτον εἰς τοὺς καιροὺς αὐτῶν.

Οἱ συγγράψαντες δὲ εἰς διάλεκτον τινὰ, φαίνονται ὅτι δὲν μεταχειρίσθησαν τὴν Γλῶσσαν τοῦ ἔθνους των μὲ ὅλους τοὺς ἰδιωτισμοὺς αὐτῆς, ἀλλ' ὅτι παρέδέχθησαν μᾶλλον ἢ ἥττον τὴν γενικὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, πλην τῶν μερικωτέρως ἰδιαζόντων εἰς τὰς ὑποδιαίρέσεις αὐτοῦ. Ἄν ὁ Σώφρων συνέγραψεν εἰς τὴν διάλεκτον τοῦ λαοῦ τῶν Συρακουσίων, καὶ ἡ Κορίννη εἰς τὴν τῶν Θηβαίων, ὁ Θεόκριτος ὁμοίως καὶ ὁ Πίνδαρος ἔκλεξαν ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν εὕρισκετο κατ' ἐξαιρέσειν εἰς τὴν τοπικὴν γλῶσσαν ἐνὸς μόνου λαοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν γενικὴν Δωρικὴν διάλεκτον ἐκεῖνου τοῦ αἰῶνος. Ἐντεῦθεν ἴσως δύναται νὰ ἐξηγηθῆ τὸ λεγόμενον περὶ τοῦ Πινδάρου, ὅτι συνέγραψεν εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον. Αὕτη μ' ὅλον τοῦτο ἡ κρίσις τῶν γραμματικῶν δὲν θεμελιούται βέβαια εἰς τὴν παραδεδεγμένην σημασίαν τοῦ κοινῆ, ἀλλ' εἰς τὴν σημείωσιν τοῦ ὅτι δὲν εὕρισκονται εἰς αὐτὸν ὅλοι οἱ σχηματισμοί, οἵτινες ἀπαντῶνται εἰς τοὺς ἄλλους Δωρικοὺς συγγραφεῖς. Ἐκαστος συγγραφεὺς ἐτροποποίησε τὴν γλῶσσαν του καθ' ὅσον ἐφαίνετο παραδεκτὴ εἰς τὸ κοινόν, διὰ τὸ ὁποῖον ἔγραφεν, ἢ καθ' ὅσον ἤρεσκεν εἰς τὴν αἴσθησιν αὐτοῦ καὶ συνήθειαν. Εἰς τὸν Ἀριστοφάνην εὕρισκονται πολὺ πλείότεροι Ἀττικισμοὶ παρὰ εἰς τὸν Πλάτωνα· εἰς τὸν Πλάτωνα πολὺ πλείότεροι παρὰ εἰς τὸν Ξενοφῶντα· καὶ εἰς τοῦτον πάλιν πολὺ πλείότεροι παρὰ εἰς τὸν Ἀριστοτέλην. Ὅθεν φαίνεται τολμηρὰ ἐπιχειρήσεις νὰ ἀποδώσῃ τις εἰς συγγραφεὰ τινὰ ταύτην ἢ ἐκείνην τὴν διάλεκτον, ἐπειδὴ μεταχειρίζεται σχηματισμοὺς, οἵτινες ἀπαντῶνται εἰς ἄλλους συγγράψαντας εἰς τὴν αὐτὴν διάλεκτον, ἢ μόνον εἰς τὰς σημειώσεις τῶν γραμματικῶν. Οἱ γραμματικοὶ μ' ὅλον τοῦτο ὀνομάζουσι καθαρὰν Ἀττικὴν ἐκείνην μόνην, ἣτις ἦτον ἰδίᾳ μόνῃς τῆς Ἀττικῆς διαλέκτου· κοινὴν δὲ, καὶ Ἑλληνικὴν, ἐκείνην, ἣτις εὕρισκετο καὶ εἰς ἄλλας διαλέκτους, ἂν καὶ ἐδέχετο αὐτὴν ἐξίσου καὶ ἡ Ἀττικὴ· καὶ ἐθεώρουσαν ὡς κύρια πρωτότυπα τῆς Ἀττικῆς γλώσσης τὸν Ἀριστοφάνην καὶ τοὺς ποιητὰς τῆς ἀρχαίας κωμωδίας,

τὸν Θουκυδίδην καὶ Δημοσθένην. Ὁ Ἡρόδοτος καὶ Ἱπποκράτης εἶναι οἱ κορυφαῖοι τῆς Ἴωνικῆς, οὐχὶ ὁ Ἀνακρέων τῆς δὲ Δωρικῆς, ὁ Ἀρχύτας καὶ ὁ Θεόκριτος, οὐχὶ ὁ Πίνδαρος.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκάστη διάλεκτος εἰς τοῦτο, κατὰ τὸ ὅποιον παρατηροῦμεν αὐτὴν εἰς τὰ συγγράμματα τῶν παλαιῶν, δὲν εἶναι καθ' αὐτὸ τῆς γλώσσης τοῦ ἔθνους ἀπεικόνισμα, ἀλλὰ μᾶλλον εἶδος γραπτῆς γλώσσης, συμπεραίνεται ὅτι καὶ ἡ ἐκλογή τῆς διαλέκτου, τὴν ὁποίαν ἤθελε κάμειν ἕκαστος συγγραφεὺς, πρέπει νὰ ἐκκονίζετο ἀπὸ τὰ πρωτότυπα, τὰ ὁποῖα μετεχειρίζοντο αὐτὴν εἰς περίοδον χρόνου ἀρχαιοτέραν. Οὕτω, ἐπειδὴ ὁ Ὅμηρος εἶχε γράψει τὰ ποιήματα αὐτοῦ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἴωνικὴν διάλεκτον, ὅλοι οἱ μετ' αὐτὸν ἐποποιοὶ ἐκλεξάν αὐτὴν διὰ τὰ ἑαυτῶν ποιήματα, ἀκόμη καὶ εἰς καιρὸν κατὰ τὸν ὅποιον ἡ Ἴωνικὴ διάλεκτος δὲν ἐσυνειθίζετο πλέον ὡς γλῶσσα τοῦ γράφειν. Οἱ λυρικοὶ χοροὶ εἰς τὰς τραγωδίας τῶν Ἀθηναίων ἐπλησιάζον κατὰ τὴν φράσιν εἰς τὴν Δωρικὴν, ἐπειδὴ οἱ ἔξοχοι λυρικοὶ ποιηταὶ εἶχον συγγράψειν εἰς ταύτην τὴν διάλεκτον. Εἰς δὲ τὸν πεζὸν λόγον, ἡ Ἴωνικὴ διάλεκτος ἦτον εἰς χρῆσιν πολὺν καιρὸν, ἐπειδὴ ταύτην εἶχον μεταχειρισθῆν κατ' ἀρχὰς οἱ πεζογράφοι. Εἰς ταύτην συνέγραψεν ὁ Ἡρόδοτος καὶ ὁ Ἱπποκράτης, μ' ὅλον ὅτι κατήγοντο ἀπὸ Δωριεῖς. Ὑστερον ὅμως ὑπερίσχυσεν εἰς ὅλα τὰ εἶδη τοῦ πεζοῦ λόγου ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος, εἰς τὴν ὁποίαν συνέγραψαν οἱ ἐνδοξότεροι πεζογράφοι.

Μετὰ τὸν Μέγαν Ἀλέξανδρον ἡ γλῶσσα τοῦ συγγράφειν ἐπροσδιωρίσθη μᾶλλον καὶ ἐστερεώθη. Οἱ συγγραφεῖς παρεδέχθησαν σχηματισμοὺς λέξεων, καὶ φράσιν ὅχι πλέον ἰδιάζουσαν εἰς μίαν διάλεκτον, ἀλλὰ κοινὴν εἰς ὅλους τοὺς Ἑλληνικοὺς λαοὺς, καὶ καταληπτὴν εἰς αὐτοὺς, καὶ πλησιάζουσαν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐξαιρέτως γλῶσσαν τοῦ συγγράφειν (κοινὴν διάλεκτον, ἑλληνικὴν), ἂν καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς παρενέσπειρον ἐκφράσεις, αἵτινες ἦσαν μᾶλλον ἐπαρχιακαί, ἢ συνήθεις εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν τῆς ὀμιλίας, διὰ τὸ ὅποιον πολλάκις κατακρίνονται ἀπὸ τοὺς γραμματικούς.

Εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου συνέτρεχον ὄχι μόνον ἐκ πάντων τῶν λαῶν τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ξένοι, ἐγεννήθη διάλεκτος σύνθετος ἐκ πολλῶν διαλέκτων, καὶ φράσεων ξένων γλωσσῶν· ταύτην ὅμως μετεχειρίζοντο μόνον τινές, ὡς οἱ μεταφρασταὶ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, καὶ οἱ συγγραφεῖς τῆς Νέας. Ἡ διάλεκτος αὕτη λέγεται ἑλληνιστικὴ. Εἰς ἐκείνους τοὺς καιροὺς ἀνεφάνησαν καὶ ἄλλοι συγγραφεῖς, μάλιστα μετὰ τὸν αἰῶνα τῶν Ἀντωνίνων καὶ τοῦ Ἀδριανοῦ, οἵτινες ἐφιλοτιμήθησαν νὰ μεταχειρισθῶσιν ὕφος λεπτὸν καὶ ἀνθηρὸν, καὶ μὲ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἐμιμήθησαν τοὺς Ἀττικῶς συγγραφεῖς, καὶ εἰς αὐτὰ ἐνίοτε τὰ σφάλματα καὶ τοὺς σολοικισμοὺς. Τῆς σχολῆς ταύτης εἶναι Δίων ὁ Χρυσόστομος, Ἀριστείδης, Φιλόστρατος, Ἡλιόδωρος, Λόγγος, Αἰλιανός, ἔτι δὲ καὶ Θεμίστιος καὶ Λουκιανός. Πλὴν οἱ δύο οὗτοι διακρέπουν μεταξὺ αὐτῶν. Οἱ συγγραφεῖς οὗτοι, ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ λέγειν, ἐλέγοντο ῥήτορες· ὡς δὲ περὶ παντὸς ἀντικειμένου πραγματευόμενοι, σοφισταὶ ἄττικισταὶ δὲ, διὰ τὸ ὕφος των.

ΕΝΑΛΛΑΓΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΩΝ Εἰς τὰς ΔΙΑΛΕΚΤΟΥΣ.

Αἱ διάλεκτοι διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων εἰς τὴν χρῆσιν τῶν γραμμάτων, καὶ εἰς τὸν τρόπον τοῦ συνάπτειν ὁμοῦ διάφορα γράμματα, εἰς τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων, εἰς λέξεις ἰδιαιτέρας, εἰς σύνταξιν καὶ φράσεις, καὶ γενικῶς εἰς τὸ ὕφος. Ἐνταῦθα σημειόνονται τινές ἐκ τῶν κυριωτέρων διαφορῶν ὡς πρὸς τὰ γράμματα· πρέπει ὅμως νὰ σημειώσωμεν ὅτι αἱ ἐναλλαγαὶ αὗται δὲν εἶναι γενικαί, ἀλλ' ἀπαντῶνται μόνον ἐνίοτε εἰς λέξεις τινὰς, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ μανθάνωμεν ἀπὸ τὴν χρῆσιν.

1. Τὰ φωνήεντα α καὶ ε ἐναλλάττονται συχνά· οἱ Ἴωνες, παραδείγματος χάριν, ἔλεγον τέσσερες καὶ ἔρσην, οἱ δὲ Ἀττικοὶ τέσσαρες καὶ ἄρσην. Ἡ Ἴωνικὴ καὶ Δωρικὴ διάλεκτος ἠγάπων ἐξαιρέτως τὸ ε πρὸ τοῦ λ καὶ ρ, καὶ κατόπιν αὐτῶν, ὅπου αἱ ἄλλαι διάλεκτοι εἶχον α· παραδείγματος χάριν, Ἴωνικῶς καὶ Δωρικῶς ὕελοσ, Ἀττικῶς δὲ ὕαλοσ. Τὸ αὐτὸ

ἔκαμνε καὶ ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος εἰς πολλὰ, καθὼς εἰς τὸ λεῶς, (οὔτω καὶ Ἰωνικῶς καὶ Δωρικῶς), ἀντὶ τοῦ κοινοῦ λαόσ.

Ἀντὶ τῆς ῥηματικῆς καταλήξεως ἄω, οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Δωριεῖς εἶχον εἰς πολλὰ τὴν κατάληξιν ἕω παραδείγματος χάριν, ὀρέω, φοιτέω, θεέομαι, τὰ ὅποια εἰς τὴν Ἀττικὴν ἦσαν, ὀράω, φοιτάω, θεάομαι. Εἰς πολλὰ ἐξ ἐναντίας οἱ Ἴωνες καὶ οἱ Δωριεῖς μετεχειρίζοντο α, ὅπου ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος εἶχεν ε, ὡς, τάμνειν, μέγαθος, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν ἀναλογίαν εἶναι φυσικώτερον, ὡς ἐκ τοῦ μέγας Ἀττικῶς δὲ τέμνειν, μέγεθος. Δωρικῶς ὄκα, τόκα Ἀττικῶς, ὅτε, τότε. Οὔτω οἱ Αἰολεῖς ἔλεγον, τυπτόμεθεν, λεγόμεθεν, ἀντὶ τυπτόμεθα, λεγόμεθα καὶ τὸ Λατινικὸν pillel ex ἐσχηματίσθη ἐκ τοῦ Αἰολικοῦ πάλλαξ.

Α καὶ η. Παρατηρήθη ἀνωτέρω ὅτι ἡ Δωρικὴ διάλεκτος διεκρίνετο ἀπὸ τὴν Ἰωνικὴν καὶ Ἀττικὴν διὰ τῆς συχνῆς μάλιστα χρήσεως τοῦ α, ὅπου αἱ ἄλλαι διάλεκτοι εἶχον η· τοῦτο ὅμως δὲν πρέπει νὰ ἐννοῆται ὅτι παντοῦ μετεχειρίζοντο α ἀντὶ τοῦ η· διότι ἔλεγον ἀπλῶς τίθημι, καὶ ὄχι τίθαμι. Ἀφιναν ἀκόμη ἀμετάβλητον τὸ η εἰς τοὺς ἀόριστους, ἀ. ἐνεργητικὸν, παθητικὸν, καὶ μέσον τῶν εἰς εω καὶ αω ῥημάτων, ὡς, δαλήσατο, σιτήθη· εἰς τὸν Πίνδαρον ὅμως εὐρίσκεται τίμασε· καὶ εἰς τὰ δεύτερα καὶ τρίτα πρόσωπα τῶν παθητικῶν καταλήξεων ἐν γένει. Οἱ Ἴωνες πάλιν μετεχειρίζοντο τὸ η· οἱ δὲ Ἀττικοὶ ἐφύλαττον τὸν μέσον ὄρον· ὅπου εὐρίσκετο φωνῆεν ἢ ρ πρὸ τοῦ Ἰωνικοῦ η, ἔθετον α, πλὴν ὀλίγων τινῶν ἐξαιρέσεων, ὡς αἴθηρη, ἀθάρη, γεωμέτρης· καὶ ἀντὶ τῆς διφθόγγου ησ εἶχον τὴν αυ, ἐξαιρουμένης τῆς ῥηματικῆς ἀξίσεως· οὔτω Ἰωνικῶς μὲν, σοφίη, Ἡρη, πρῆγμα, νηῦς, Ἀττικῶς δὲ, σοφία, Ἡρα πρᾶγμα, ναῦς. Οἱ Δωριεῖς ἔλεγον, κυναγός, ὀπαδός, ἀντὶ κυνηγός, ὀπηδός· ἐφύλαττον δὲ τὸ Ἰωνικὸν η εἰς τὸν ἀ. Ἀόριστον τῶν εἰς αινω ῥημάτων, ὡς ἐσήμηνα, ἐμίτηνα, ἐρρύπηνα. Εἰς ἄλλας περιστάσεις αἱ δύο διάλεκτοι, Ἰωνικὴ καὶ Δωρικὴ, ἐσυμφώνουν, ὅπου ἡ Ἀττικὴ διέφερε, καθὼς εἰς

τὴν συναίρεσιν τοῦ αε καὶ αει εἰς η καὶ εἰς ἦ, ὡς ὀφῆτε, ὀρῆ, ἀντὶ ὀρᾶτε, ὀρᾶ. Οἱ Ἀττικοὶ ἐφύλαξαν τὴν τοιαύτην συναίρεσιν εἰς τὸ ζῆν, πεινῆν, διψῆν, χρῆσθαι.

Α καὶ ο. Οἱ Αἰολεῖς ἔλεγον ἀντὶ στρατός, παῖς, πραῦς, στροτός, πόϊρ (puer) προῦς (probus, probus). Οὕτω οἱ Δωριεῖς ἔλεγον τέττορες ἀντὶ τέτταρες, τὸ ὁποῖον ἑμοίως ἀπαντᾶται εἰς τὸν Ἡσίοδον (ἔργ. 696). Εἰς λέξεις τινὰς οἱ Ἀττικοὶ ἔκαμαν τὸ αὐτὸ, ὡς ἑσταφίς, ἀντὶ ἄσταφίς.

Παρατηρήσεις. Εἰς σχηματισμοὺς τινὰς ἡ ἐναλλαγή τοῦ α καὶ ο ἔμεινε κοινή εἰς ὅλας τὰς διαλέκτους, ὡς κτείνω, μέλλω, κτεγῶ, ἄρ. ἕκτανον, παρακ. ἕκτονα· στέλλω, στελλῶ, ἔσταλον, ἑστάλην, παρακ. ἑστολα, ἔθεν στόλος.

Α καὶ υ ἐναλλάττονται εἰς τὸ γλάφω καὶ γλύφω. Οὕτω οἱ Αἰολεῖς ἔλεγον πέσσυρες καὶ πίσυρες ἀντὶ τέσσαρες, μεταβάλλοντες τὸ τ εἰς π, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶται καὶ εἰς τὸν Ὅμηρον (Ὀδυσ. ε, 70).

Α καὶ ω. Οἱ Ἴωνες ἀντὶ ζάω, ἡβάω, μεταχειρίζονται τοὺς σχηματισμοὺς ζώω, ἡβώω. Οὕτω καὶ Δωρικ. τω ὑτῶ ἀντὶ ταῦτοῦ, ἡγουν, τοῦ αὐτοῦ. Ἀκτὶ κράζω οἱ Ἀττικοὶ ἔλεγον κρώζω. Οἱ Αἰολεῖς καὶ οἱ Δωριεῖς μάλιστα μετεχειρίζοντο τὸ α ἀντὶ τοῦ ω εἰς τὴν γενικὴν πληθυντικὴν τῶν θηλυκῶν οὐσιαστικῶν, ὡς τᾶν Μοισᾶν καὶ Μωσᾶν, ἀντὶ τῶν Μουσῶν. Οὕτω καὶ φουσᾶντες, διαπεινᾶμες, πρᾶτος, ἀντὶ φουσῶντες, διαπεινῶμεν, πρῶτος.

Β καὶ η. Ἀντὶ βασιλέος, ἡβασιλέως, βασιλέϊ, βασιλέες, καὶ τῶν αὐτῶν καταλήξεων εἰς τοιοῦτους σχηματισμοὺς, οἱ Ἴωνες καὶ Δωριεῖς ἔλεγον βασιλῆος, βασιλῆϊ, βασιλῆες, τοκῆες. Τὸν τελευταῖον τοῦτον σχηματισμὸν ἐφύλαξαν καὶ οἱ Ἀττικοί, ἀποβάλλοντες μόνον τὸ ε, ὡς βασιλῆς, τοκῆς. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐσχηματίσθη τὸ ἀηδῶν ἐκ τοῦ ἀειδῶν. Ἀντὶ λέγειν, φιλεῖν, χειρὸς, κεῖνος, οἱ Αἰολεῖς καὶ Δωριεῖς ἔλεγον, λέγειν,

φίλην, χηρὸς, κῆνος (τῆνος). Μ' ὅλον τοῦτο οἱ Ἴωνες ἔλεγον ἔσσων, ἐνῶ οἱ ἄλλοι μετεχειρίζοντο ἤσσων, καὶ ἔσαν ἀντὶ ἤσαν.

Ε καὶ ι. Οἱ Ἀττικοὶ ἔλεγον ἐστία, οἱ Ἴωνες ἰστίη. Ἐντεῦθεν οἱ ἀρχαῖοι σχηματισμοὶ ἴσχω, ἴσπω, ἀντὶ ἔχω, ἔπω. Τὰ ἐγκλιτικὰ δε, γε, τὰ ὅποια ἐπροσκολλῶντο εἰς τὸ ἄρθρον καὶ εἰς τὴν ἀντωνυμίαν, ἦσαν εἰς τοὺς Ἀττικούς δι, γι, ὡς, ὀδί, ταδί, ταυταγι, τουτογι. Ἀντὶ Θεός, οἱ Αἰολεῖς καὶ Δωριεῖς ἔλεγον σιδς, μεταβάλλοντες τὸ θ εἰς σ. Ἡ χρῆσις αὕτη τοῦ ι ἀντὶ τοῦ ε ἔμεινεν ἐξαιρέτως εἰς τὰς Αἰολικὰς διαλέκτους· ὅθεν ἀντὶ ἐν, ἔλεγον ἰν (Λατιν. in). Οὕτω καὶ τὸ Λατινικὸν *in*us ἔγεινεν ἀπὸ τὸ ἐντός. Οἱ Δωριεῖς, μάλιστα οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ οἱ Σικελιώται καὶ Ἰταλιῶται Ἑλληνες, μετέβαλλον εἰς ι τὸ ε τῶν εἰς εω ῥημάτων· οὕτω ἀντὶ ἐω ἔκαμνον ιῶ συνηρημένον ἐκ τοῦ ιάω. Ἐντεῦθεν ἐπαινιῶ, μογιῶμες, λυχοφοριῶντες, ἀντὶ μογέομεν, λυχοφορέοντες. Ἐντεῦθεν ἀκόμη οἱ σχηματισμοί, ὅτινες ἀπαντῶνται εἰς ἄλλας διαλέκτους, κατηφιῶ, ἀκηδιῶ, γειτονιῶ, ἀντὶ κατηφέω, ἀκηδέω, γειτονέω.

Ε καὶ ο. Οἱ Αἰολεῖς καὶ Δωριεῖς ἔλεγον ὄρπετόν, ἀντὶ ἐρπετόν· πρὲς ἀντὶ πρὸς· ἐδόνας, ἐδύνας, ἀντὶ ὀδόνας, ὀδύνας. Οὕτω οἱ Λατίνοι ἐκ τοῦ γόνυ ἔκαμαν *genu*.

Παρατήρησις. Ἡ ἐναλλαγή τοῦ ε καὶ ο εἶναι κοινοτάτη εἰς τὰς παραγωγὰς, ἐκ τοῦ λέγω, παραδείγματος χάριν, λέλογα καὶ λόγος· ἐκ τοῦ ἔχω τὰ σύνθετα αἰγίοχος, ἀστύοχος.

Η καὶ ι. Ἀντὶ ἡμέρα οἱ ἀρχαῖοι ἔλεγον ἰμέρα κατὰ τὸν Πλάτ. Κρατύλ. 31. Οὕτω εἰς τὸν Ὅμηρον εὐρίσκεται ἡδὲ καὶ ἰδέ.

Η καὶ ω. Ἡ Μαιῶτις λέγεται ἀπὸ τὸν Ἡρόδοτον κατὰ τὸν Ἴωνικὸν σχηματισμὸν Μαιῆτις. Οὕτω πτώσσω καὶ πτήσσω.

Η καί αι. Οί Αίολεῖς ἔλεγον θ ν α ί σ κ ω, μι μ ν α ί σ κ ω, ἀντί θ ν ή σ κ ω, μι μ ν ή σ κ ω.

Η, ει, καί ευ. Οί Βοιωτοί, οἵτινες ἦσαν κλάδος τῶν Αἰολέων, ἔλεγον τί θ ει μι, ἴ σ τ ει μι, ἀ δι κ ει μέ ν ο ς, Θ ει ῖ β α ε, ἀντί τί θ η μι, ἴ σ τ η μι, ἡ ὀ κ η μέ ν ο ς, Θ ἡ β α ι. Ἐντεῦθεν καί ὁ παρακείμενος τέ θ ει κ α ἀντί τέ θ η κ α ἐκ τοῦ τί θ η μι εἰ μι ἀντί ἡ μι (ἴσθην ὁ παρατατικ. ἦ), ἔμειναν εἰς τὴν κοινήν διάλεκτον καί εἰς ἀντί μ ἦ ν, τὸ ὁποῖον ἀπαντᾶται εἰς τὸν Ὅμηρον καί εἰς ἄλλους. Τοιοῦτοι καί οἱ Δωρικοαιολικοὶ σχηματισμοί, ἐ π ὀ εἰ σ ε ν, δ ε εἰ σ η, ἀντί ἐ π οἴ η σ ε ν, δ ε ἦ σ η. Εἰς τὰ κύρια ὀνόματα οἱ Αἰολεῖς μετέβαλλον τὴν κατάληξιν ης εἰς ε υ ς.

Η καί ο εἰς τὰς συνθέσεις. Οὔτω πυ ρ η φ ὀ ρ ο ς, Θ ε η τ ὀ κ ο ς, κ ρ α ν α ή π ε δ ο ς, Π υ λ η γ ε ν ή ς, ἀντί Θ ε ο τ ὀ κ ο ς, κ ρ α ν α ὀ π ε δ ο ς, Π υ λ ο γ ε ν ή ς.

Ο καί υ. Παραδείγματος χάριν, ὄ ν υ μα Αἰολικ. ἀντί ὄ ν α μα ὕμοίως (Θεόκρ. 29, 20, ἐκδ. Οὔολκ. βρύγκ.)· σ τ ὺ μα τ ο ς (Αὐτόθι 25). Ἐντεῦθεν ἀκόμη τὰ σύνθετα ἐ π ὶ ν υ μ ο ς, σ υ ν ω ν υ μῖ α. Οὔτω καί τὸ ἄ γ υ ρ ι ς εἰς τὸν Ὅμηρον καί εἰς ἄλλους εἶναι ἄλλος σχηματισμὸς, ἀντί ἀγορά. Εἰς δὲ τὰ εἰς α ο ς κύρια ὀνόματα οἱ Δωριεῖς ἀπέβαλλον τὸ ο, ὡς Μ ε ν έ λ α ς ἀντί Μ ε ν έ λ α ο ς.

Ω καί υἱ. Οὔτω οἱ Αἰολεῖς ἔλεγον· τ υ ε ἴ δ ε ἀντί τῷδε, ἤγουν ὦδε· μ έ σ υ ἱ ἀντί μ έ σ ω.

2. Ἀντί βραχέων φωνηέντων οἱ Ἴωνες, οἱ Αἰολεῖς, καί αἱ Δωριεῖς μστεχειρίζοντο διφθόγγους· παραδείγματος χάριν, αι ἀντί τοῦ α οἱ Αἰολεῖς, εἰς τὴν κατάληξιν α ς τῆς πληθυντικῆς αἰτιατικῆς, καί ὅπου εἶναι α ς ἐκ τοῦ αν ς· παραδείγματος χάριν, τ αῖ ς τ ι μαῖ ς, κ α λ αῖ ς, μ έ λ α ι ς, τ ά λ α ι ς, τ ὺ ψ α ι ς, ἀντί τ ά ς τ ι μ ά ς, τ ά ς κ α λ ά ς, μ έ λ α ς, τ ά λ α ς, τ ὺ ψ α ς (τύψαν ς).

Βι ἀντί ε. ξ εἴ ν ο ς, κ ει ν ὀ ς, εἰ ρ ω τ ά ω, ἀντί ξ έ ν ο ς, κ ε ν ὀ ς, έ ρ ω τ ά ω. Ἐντεῦθεν εἶ ν ε κ α, εἰ σ ω καί εἰς τοὺς Ἄττικούς.

Ευ ἀντί ε. Ε ὄ κ η λ ο ς, δ ε ὀ μ α ι, εἰς τὴν Ἴωνικὴν διάλεκτον, ἀντί ἔ κ η λ ο ς, δ έ ο μ α ι.